

Algirdas Antanas Avižienis. Vytauto Bagdono nuotr.

**Mokslininkas informatikas, inžinierius, išradėjas, politikas, visuomenininkas
ALGIRDAS ANTANAS AVIŽIENIS gimė 1932 m. liepos 8 d. Kaune.**

Iki 1940 m. augo Kaune, 1940 m. – Biržuose, 1940–1941 m. – Anykščiuose, mokėsi Anykščių pradžios mokykloje, 1941–1944 m. – Rokiškyje. 1944 m. rudenį Avižienių šeima pasitraukė į Vakarus ir iki 1950 m. gyveno Vokietijoje perkeltųjų asmenų stovyklose Aikštete (Eichstaett) ir kitur. A. A. Avižienis mokėsi Aikšteto lietuvių mokykloje, 1949 m. baigė Hanau lietuvių gimnaziją.

1950 m. pavasarį Avižienių šeima emigravo į JAV ir įsikūrė Čikagoje. 1992 m. A. A. Avižienis dalyvavo steigiamajame Pasaulio anykštėnų bendrijos suvažiavime ir buvo išrinktas šios bendrijos viceprezidentu, šias pareigas ėjo 1992–1996 m.

Jis yra Pasaulio anykštėnų bendrijos Garbės narys (nuo 2010 m.), apdovanotas Pasaulio anykštėnų bendrijos medaliu (2010 m.).

2013 m. A. A. Avižienis kartu su seserimi A. Avižienyte-Venckūniene įkūrė labdaros ir paramos fondą „A. ir A. A. Avižienių fondas“, kuris tapo naujų projektų Anykščiuose mecenatu. Fondas 2013 m. atidarė Pasaulio anykštėnų namus, kuriose įrengė ir Avižienių giminės memorialinę ekspoziciją, fundavo paminklo Anykščių XIX a. kapinėms paženklininti statybą (autorius – skulptorius

Antanas Žukauskas, 2013 m.). Jo iniciatyva sudarytas ir išleistas genealoginis žinynas „Avižos-Avižieniai iš Anykščių ir visa giminė“ (sudarė Vijoleta Vanagienė, 2013 m.).

A. A. Avižienis apdovanotas įvairiais JAV mokslo institucijų garbės apdovanojimais, Amerikos aeronautikos ir astronautikos instituto (AIIA) informacinių sistemų apdovanojimu-medaliu už originalią koncepciją ir gedimams atsparių skaičiavimų principo plėtojimą (1979 m.), Nacionalinės aeronautikos ir kosmoso administracijos (NASA) medaliu "Už ypatingus nuopelnus" („Exceptional Service Medal“, 1980 m.), aukščiausiu Tarptautinės informatikos federacijos (IFIP) Generalinės asamblėjos garbės ženklu – Sidabro šerdimi („Silver Core“, 1986 m.), JAV Elektros ir elektronikos inžinerijos instituto Kompiuterininkų sąjungos Aukso šerdimi (1996 m.), Nikolos Teslos draugijos Tesla medaliu už pasiekimus Informatikos mokslo ir inžinerijos srityje (2000 m.).

Jis gavo vienu prestižiškiausių apdovanojimų pasaulyje, vadinamą kompiuterių architektūros Nobeliu, – Kompiuterinės įrangos asociacijos (ACM) įsteigtą Eckerto-Mauchly prizą (2012 m.). Už nuopelnus plėtojant tarptautinius mokslo ryšius Prancūzijos Nacionalinis politechnikos institutas Tulūzoje jam suteikė Garbės daktaro vardą (1985 m.).

Už nuopelnus Lietuvai A. A. Avižienis apdovanotas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi (1998 m.). Jis gavo Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos mokslo premiją už mokslo pasiekimų ir patirties sklaidą (2010 m.), Užsienio reikalų ministerijos „Globalios Lietuvos apdovanojimą 2012“ už viso gyvenimo nuopelnus, garsinant Lietuvos vardą pasaulyje.

Jis apdovanotas Vytauto Didžiojo universiteto Aukso ženklu už nuopelnus Universitetui (2004 m.), Kauno miesto savivaldybės I laipsnio Santakos garbės ženklu už nuopelnus Kauno miestui (2012 m.).

Išsamus A. Avižienio gyvenimo ir veiklos pristatymas pateiktas rašytojo Rimanto Vanago dokumentinės prozos knygoje „Avižienio algoritmas ir kiti nutikimai“ (2012 m.). Vytauto Didžiojo universitetas Kaune paruošė ir išleido biografinį leidinį „Profesorius Algirdas Antanas Avižienis“ (2012 m.). Sukurtas dokumentinis filmas „Algirdas Antanas Avižienis. Gyvenimo odisėja“ (režisierius Arvydas Barysas, 2012 m.).

2012 m. informatikos mokslų daktarui, profesoriui A. A. Avižieniui suteiktas Anykščių rajono garbės piliečio vardas už saugomą ir puoselėjamą dvasinį ryšį su protėvių augintais Anykščiais, už tarptautinį Lietuvos ir Anykščių garsinimą, visuomeninę ir švietėjišką veiklą Anykščių krašto bendruomenės labui.

Prieiga per internetą: <http://www.anykstenai.lt/asmenys/asm.php?id=3>